

## ROBNI ZAPISI

**Mateja Sever**  
**PRIVLACNOST**  
**NESRAMNIH USTNIC**  
 samozaložba, 1992

Mlada pisateljica Mateja Sever v svoji drugi knjigi (tudi ta je izšla v samozaložbi) s precej modernimi pripovednimi postopki, katerih posledica je ohlapen fabulativni okvir, izpove in opiše razmerje prvoosebnega pripovedovalca (ki je verjetno pisateljica sama) do ljudi, predvsem do moških, katerih imena so hkrati naslovi poglavij v knjigi: Al, Amir, Dino. Ob tem opisu se njen prvoosebni lik razceplja, saj deluje ponekod kot odrasla figura s svojo ženskostjo in s skorajda prepotenciranim egom, ponekod pa kot izrazit puer aeternus. To daje (njemu) odnosu do ljudi posebno ustvarjal-

nost in spontanost. Iz tega razcepa, ki je pravzaprav tudi razcep med telesom in dušo, se rojeva boleče spraševanje o smislu na eni strani ter stalno odgovarjanje o praznini na drugi strani. Tako nujno ostaja vsakršen poskus zblizanja z moškim ujet v igro vloge (poglavje z naslovom Ti), ki jo igra prvoosebni lik – zato pa nazadnje vselej neuspeh in lažen, saj se v njem ni zmozel realizirati cel človek, pač pa le njegova vloga kot del. Na tem mestu se etična problematika, ki jo odpira knjiga *Privlačnost nesramnih ustnic*, radikalizira v končno spoznanje prvoosebnega lika, da je vsak človek prvinsko in a priori sam: »V nikogaršnjo praznino se ne morem zavleči, razen v svojo.« (Nina Grafenauer)

**Pavle Zidar**  
**SPOKORNO ROMANJE**  
 Mihelač, 1992

Knjiga v diptihu: prva zgodba »Medjugorje« kot notranji kronopis romanja, opremljen z meditacijo lastne preteklosti in seveda, v narekovajih, Canterburyjskih zgodb drugih romarjev. Druga zgodba: težko razberljiva nit, ki se suka med premislekom o kaosu, naključju in usodi, tja do vprašanj o čudežih, ki se godijo med človekom in Bogom. Splošen vtis povsem nedogodkoven, ker je zunanje

dogajanje razdrobljeno z »dogajanjem« meditacije, v tem pa je ravno kontinuiteta med obema pripovedma. Obe sta pisani zelo avtorsko; Zidar omenja ob koncu druge, da evangelijev ni razumel, dokler jih je bral kot pisatelj in stilist. Odtod pa verjetno sledi, da tudi Spokornega romanja po njegovem ne gre brati zgolj »bralsko«, ampak tudi malce »romarsko«. Morda torej malo težko berljiva reč, zlasti za lahkotnejše nravi, a vendarle se primeri včasih, da... (Matija Ogrin)